

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, fakss: 67244074, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

Rīgā

2021. gada 9.aprīlī Nr. 6-8/75

Saeimas Juridiskā komisija
juridiska.komisija@saeima.lv

Tieslietu ministrija
tm.kanceleja@tm.gov.lv

Par mantas konfiskācijas lēmuma pārsūdzību

Tiesībsargs uz privātpersonas iesnieguma pamata ierosināja pārbaudes lietu Nr.2020-40-4AD par iespējamo Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 92.panta un 105.panta pārkāpumu saistībā ar tiesībām pārsūdzēt tiesā tiesas nolēmumu, ar kuru kā pirmo un vienīgo lietā ir ticis pieņemts lēmums par mantas konfiskāciju.

2021.gada 6.aprīlī pārbaudes lietā tika sagatavots atzinums (sk. pielikumā), konstatējot, ka Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/42/ES (2014.gada 3.aprīlis) par nozieguma rīku un noziedzīgi iegūtu līdzekļu iesaldēšanu un konfiskāciju Eiropas Savienībā (turpmāk – Direktīva 2014/42/ES) 8.panta 6.punktā ietvertie tiesību aizsardzības pasākumi daļā, kas attiecas uz pārsūdzības tiesību nodrošināšanu atsevišķi izdalītā konfiskācijas procesā, nav pienācīgi ieviesti un pārņemti Latvijas Republikas tiesiskajā regulējumā, t.i., Kriminālprocesa likuma 59.nodaļā, gadījumos, kad lēmumu par mantas konfiskāciju kā pirmā pieņem apgabaltiesa.

No tā attiecīgi tika izdarīts secinājums, ka attiecībā uz iesniedzēju apelācijas instances tiesas lēmums par mantas atzīšanu par noziedzīgi iegūtu bija pirmais konfiskācijas rīkojums Direktīvas 2014/42/ES izpratnē. Ņemot vērā, ka atbilstoši spēkā esošajam Kriminālprocesa likuma regulējumam šo lēmumu par mantas konfiskāciju nebija iespējams pārsūdzēt, iesniedzējam netika nodrošināts Satversmes 92.pantam atbilstošs tiesas process.

Atzinumā tika secināts, ka Tieslietu ministrija kā vadošā valsts pārvaldes iestāde tieslietu nozarēs sadarbībā ar citām institūcijām un amatpersonām jautājumā par Kriminālprocesa likuma 59.nodaļā noteiktā procesa par noziedzīgi iegūtu mantu atbilstību Direktīvai 2014/42/ES ir veikusi diskusijas un sniegusi argumentētu viedokli. Vienlaikus likumdevējs ir saskatījis nepieciešamību jautājumu turpināt diskutēt, jo

iesaistīto pušu viedokļi atšķiras un sniegtie argumenti par būtiskiem tiesību jautājumiem, tostarp efektīvu pārsūdzības tiesību nodrošināšanu, ir nopietni izvērtējami.

Kā redzams no veiktajām diskusijām minētā jautājuma sakarā, tad risinājumi, kā panākt Kriminālprocesa likuma 59.nodaļas pilnīgu harmonizāciju Direktīvā 2014/42/ES noteiktajām prasībām, var būt dažādi. Piemēram, atjaunojot kasācijas instanci vai sašaurinot apgabaltiesas kompetenci. Taču neatkarīgi no izvēlēta veida tam ir jābūt efektīvam un reāli īstenojamam praksē, t.i., tādām, lai ikviena persona, pret kuru vērsta konfiskācija ar tiesas lēmumu, būtu tiesīga to pārsūdzēt augstākā instancē.

Ievērojot iepriekšminēto, lūdzu, ņemt vērā tiesībsarga atzinumā izdarītos secinājumus un nodrošināt Kriminālprocesa likuma 59.nodaļā noteiktā procesa par noziedzīgi iegūtu mantu ieviešanu atbilstoši Direktīvas 2014/42/ES prasībām.

Par veicamajiem pasākumiem un plānotajām darbībām, lūdzu, līdz **2021.gada 14.jūnijam** informēt tiesībsargu.

Pielikumā: 1. un 2.adresātam – anonimizēta tiesībsarga atzinuma kopija pārbaudes lietā Nr.2020-40-4AD uz 13 lappusēm.

Ar cieņu
tiesībsargs

J.Jansons

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu